

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

MANEL MOLINÉ

PREVEYAM feya temps la perduda irreparable que ha experimentat LA CAMPANA DE GRACIA ab la mort del amich constant, del cooperador incansable, del company volgut, que per espay de tant temps venia compartint ab nosaltres les penas y las satisfaccions, las fatigas y las glorias, si es que alguna n' mereixem pel fet de combatre sense defalliment en prò de la causa popular.

Fill del poble era en Manel Moliné, tant pel seu origen com pel seus sentiments y per las sevas ideas invariables.

Nascut en la familia de un modest passamaner barceloní qu'en l'exercici del traball fiava sa subsistencia y l'educació dels seus fills, desde sa edat mes tendre se senti artista. Feu sos estudis preliminars dedicantse á las excursions, apuntant els tipos populars y las costums de la terra catalana. Sos primers quadros, per cert molt celebrats, l'iniciavan com un admirador de tot lo que l'nostre poble té de tipic, en las sevas festas y en el seu traball. En Moliné seguia en el camp del art pictòrich las mateixas petjades qu'en Clavé havia imprés en el camp del art musical.

Alternant sos estudis serios ab las expansions de aquella joventut de artistas y aficionats, que ab sos tallers colectius com el de Rull, el Gavilán y altres y sos balls despampanants com el de la Paloma, feyan de Barcelona una de las ciutats mes alegres d'Europa, ja en aquella època mostrava en Moliné sas grans disposicions pel cultiu de la caricatura. Era xistós y sobre tot era intencionat com ell sol. Tenia idees y sabia expressarlas ab quatre cops de llapis.

Plenes de acudits de n'Moliné eran las fullas dels àlbums qu'en el taller Rull hi havia constantment sobre de una taula, á disposició dels artistas que sentissien la pruitja de abocarhi lo que á tot' hora ls ballava pel cap: algunas de aqueixas ideas, sobre tot las de n'Moliné, tenian ja un marcado color politich revolucionari.

Al mateix temps no's publicava á Barcelona, llavoras (del any 58 al 68) un sol periódic ilustrat ab ninots, sense contar ab en Moliné. Sevas són la major part de las caricaturas de *El Café* que firmava ab el pseudònim de *Patufet*; las del *Pájaro verde*, periòdich de crítica local que dirigia ab la ploma y ab el garrot, un militar separat del servey á causa de sas ideas adelantadas, nomenat García Hermosa; algunas de las de *El Cañón rayado*, que per alentat l'enfusiasme patriòtic promogut per la guerra de Afrika publicà la casa López Bernagossi, y no pocas de las del semanari *Un tres de paper*, verdader pare de la premsa festiva barcelonina.

Seria curiós reunir en un àlbum els dibuixos de n'Moliné, correspondents á una època tan interessant de la nostra vida local y política, durant la qual s'incubava el moviment revolucionari que havia de volcar el trono dels Borbons.

Ab posterioritat á la Revolució y sense deixar en Moliné l'negoci fotogràfic que s'havia emprès des de alguns anys enrera, en companyia de son cunyat Sr. Albareda, compàrti alguna vegada ab en Tomás Padró la ilustració dels famosos semanaris *La Flaca* y *La Madeja política*, y després de la restauració ilustrà també alguns números de *La Mosca roja*, posant de relleu sas ideas francament republicanes.

Algunes caricaturas havia fet també per LA CAMPANA DE GRACIA y per *L'Esquella de la Torratxa*, de qual semanari s'encarregà exclusivament desde principis de janer del any 1880, y á mitjans del any següent prenia á son càrrec també de una manera exclusiva la ilustració de LA CAMPANA, sustituint al bon amich seu y nostre Apeles Mestres, que per motius de salut y solicitat per altres ocupacions meus perentorius que l'obligació semanal includible que l'servey de nostres periòdics li imposava, li cedió l' puesto.

Vint anys y algunos mesos hem tingut á n'en Ma-

nel Moliné, al nostre costat, com á bon y fidel company, perfectament identificat ab las nostras ideas, pensaments y propòsits, qu' eran els seus de tota la vida. Més de vint anys de lluyna y de traball, dedicats á combatre la falsa y l' hipocrisia, la preocupació y l' fanatism; á apassionar al poble per la llibertat y la justicia, á encaminarlo per las vías de la reivindicació dels seus drets. Més de viny anys de tasca constant y d'estimació íntima, cordial, may ni un sol moment interrompuda, may ni un sol instant empanyada pel més petit nívola.

L'obra més important del famós caricaturista queda en las nostras coleccions. En l'*Esquella* la vida de Barcelona fidelment estereotipada, ab rasgos graciosos y satírichs, vessant amenitat y bona sombra: en ella's troben tots els fantoxes, que durant aquest període de temps han passat per la Casa Gran, totas las falsas reputacions ansiosas de predomini, totas las ideas bordas ó raquícticas, pugnant per obrir-se camí y cayent vensudas pel ridícul.

En la CAMPANA un' obra més amplia, més general: la crítica despiadada, implacable de la restauració borbònica ab tots els seus vícis y maldats, ab tots els seus abusos, ab totes las sevas farsas: la condemnació perpètua de las pandillas de vividores que han portat la patria al fons del abisme; la ridiculización de las ideas retrògradas y rancias, el fustigament despiadat del clericalisme y de l'aranya negra, y entre cop de látigo y bastonada seca, de tant en tant, una que altra espurna d'esperança oferta á las ansias de un poble sedent de regeneració.

Aquesta campana ruda, persistent, acerada, no's fa sino sentir las ideas que la motivan, y lo admirablemente que las sentia l'nostre plorat amich ho revela la fermesa ab que sabia expressarlas, la claretat ab que sabia traduirlas, la varietat y l'enginy inagotable ab que lograva condensar els pensaments del poble espanyol, fentse compendre de tothom, de las personas ilustradas y de las que sense serho, endavant l'alcans de un dibuix y llegeixen l'intenció qu'enclou, ab sols mirarlo, trobant-hi en ell un eco fidel y exacte dels seus propis pensaments condensats en una imatge.

Per això s'ha dit y es una gran veritat que las caricaturas políticas de n'Moliné podian publicarse perfectament sense lema que aclarís el pensament del artista. Son una especie de llenguatje gràfic que poden llegar hasta 'ls que no saben de lletra. Jutjis, donchs, per aquesta sola condició, de la seva immensa influència política y social.

En Moliné, á mes de un politich republicà, que feya del seu llapis una arma poderosa de difusió de las ideas, era un patriota fervorós. Encare recordén el dia del naufragi del *Reyna Regent*, luctuos succés que li inspirà l'alegoria de la patria desolada, reproduïda en lo present número: quan ens portà l'original se li escaparen las llàgrimes, com si en el barco naufrach s'hi hagués trobat el seu propi fill.

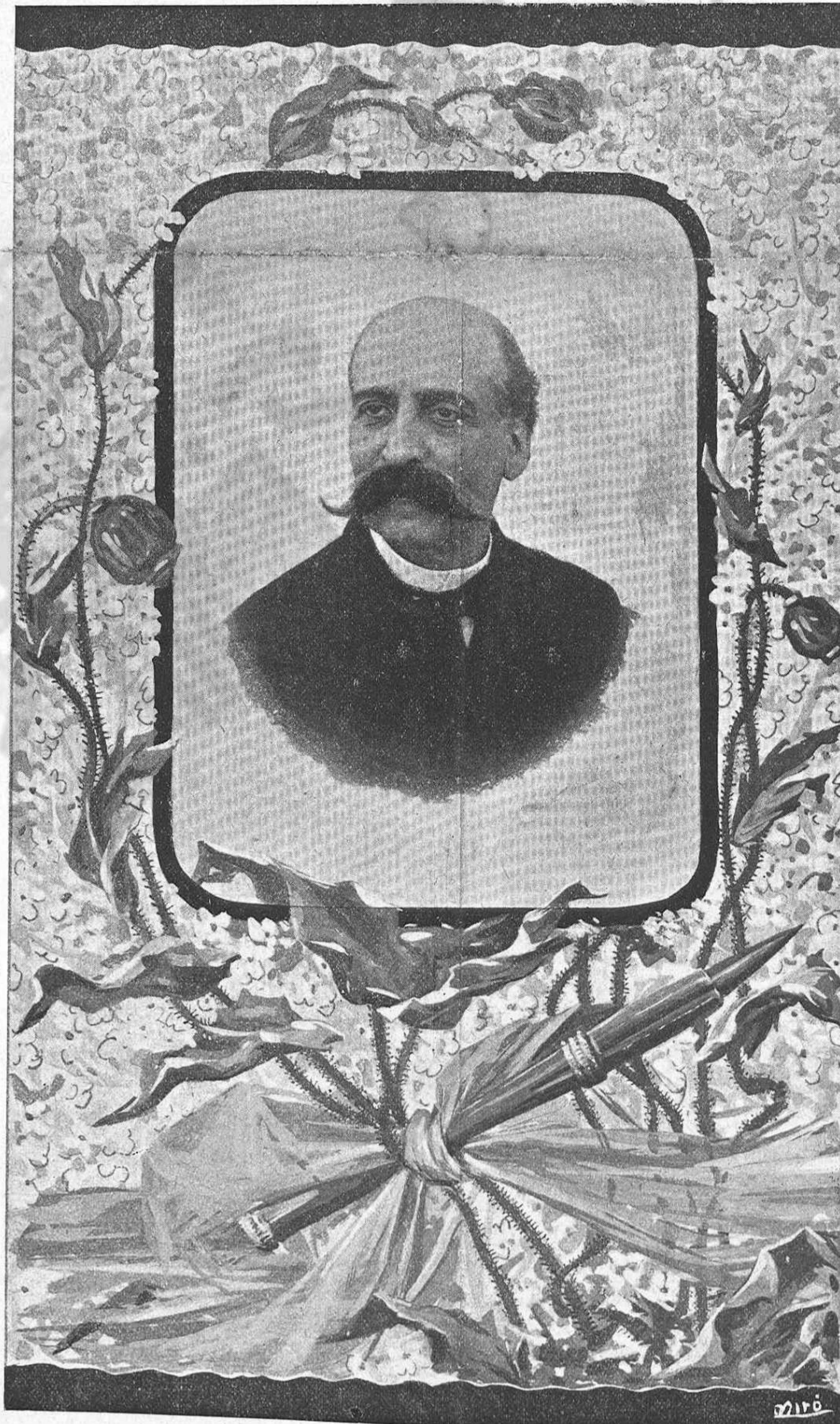
Citém aquest rasgo que pinta la bondat immensa del seu cor.

Bondados, modest, noble de carácter, fidel en sus afecions, honrat, desinteressat, admirador del mérit agé y verdaderament altruista: aixis era en Moliné.

Sa salut anava declinant de dia en dia: perdia l'humor jovial que constituyía la seva segona naturalesa, recobrantlo tan sols en las curtas trevases que li concedia l'enfermetat... Nosaltres l'observavam y sentiam la lenta y sorda aproximació de un dia funest, que al fi vingué per la nostra desgracia.

Tres mesos de enfermetat cruel, l'últim d'ells passat al llit, ahont anà aniquilantse gradualment, precediren á la seva mort ocorrreguda a las sis del matí del divendres 26 de abril. Ja havia perdut la visió y l'óido y encare 'ns reconegué, estrenyent la nostra mà ab la seva cadavrèrica. May mes olvidrem aqueixa patètica despedida.

Mori fidel á sus ideas, á sus conviccions de tota la vida.

La Campana de Gracia á MANEL MOLINÉ

Y al deixarlo el dia següent al cementiri en companyia dels restos de la que fou sa filla idolatrada, semblava que enterressin junt ab sas mortals despullas un tros del nostre cor.

P. K.

DE DIJOUS A DIJOUS

De política, res... es á dir, de la política una mica seria y de alguna trascendencia. En quant á la política menuda que viu de concupicencies y's manifesta á manera de aquellas fermentacions propias de las sustancias podridas, no 'n vulguin més de batibull y d' enredos.

Son á centenars, per no dir á milers, els aspirants á candidats ministerials que avuy se cridan á engany contra l' govern que ha deixat d' encasillarlos, y no certament per falta de ganas, sino per falta de districtes. Tots ells se creyan els preferits, y al veure's desatesos se donan á tots els diables del infern.

No es menester dir que si 'l govern passa aquests disgustos, es perque ell mateix se 's busca. Ab deixar que cada candidat s' entengués directament ab els electors del districte que aspirés á representar, abstinençs en absolut de interposar la seva influència oficial lícita y ilícita, podría viure ben tranquil esperant el resultat de les eleccions. Una derrota en aqueixas circumstancies seria mil voltas més honrosa que una victoria arrancada mitjantant l' us de determinats medis contraris á la llei y á la decencia.

Pero aquesta imparcialitat honrosa està ben vist que no pot observarla cap agrupació monàrquica, no solzament per tenir ja per hábits incorregibles la violència y la truaneria, sino ademés per la creencia que alestant y procuran propagar de que 'l sufragi universal lliure acabaría ab la vida de determinades institucions, que 'ls convé sostenir pel such que 'treuen.

Fets notables de la setmana son las *huelgas* que s' han declarat tant á Madrid com á Barcelona en tranvías y ómnibus.

La de Madrid ha tingut per causa l' haver sigut despedit un individuo, que dintre de l' associació obrera desempenya un càrrec important. Sos companys han sortit á la seva defensa negantse á traballar.

En quant á la de Barcelona té per objecte l' idea de imposar á las empresas la preponderancia de la associació. Las tentatives de arreglo practicadas de bon principi, varen fracassar ab gran perjudici del veynat, qu' en una població tan escampada com Barcelona, no pot prescindir de uns medis de locomoció ràpits y econòmics. No son precisament els richs las personas á qui més perjudica la paralisió, ja que aquests tenen carriuatge propi ó medis per llorar: mes aviat la gent activa que s' ha de guanyar la vida traballant, se troba perjudicada en raho de haver de recorrer á peu grans distàncias, molts cops després de la jornada, quan á las fatigues inherentes á un penós traball ha de afegir-hi l' cansanci de una llarga caminata.

En aquest concepte y abstinençs d' entrar en el fons de la qüestió que 's ventila, no podem menos qu' expressar el desitj de que honrosament se resolgui 'l conflicte restabilitzant la normalitat interrompuda.

La festa del primer de maig ha pres el caràcter pacífich de un nou dia festiu afegit als molts que figuren en el almanach.

Son en gran número 'ls obradors, tallers y fàbriques que paralisan els seus traballs, se efectuan algunes reunions públiques, y terminades aquestes, milers de traballadors surten al camp en comitivas á disfrutar un dia d' expansió primaveral.

En el meeting reunit en el local de la *Serpentina* va posar-se de relleu que la discordia, engendrada en antipatias de carácter personal, mina també las filas de las agrupacions obreras, y en especial las de aquelles que més divorciadas pretenen mantenir-se y mes fora de l' órbita d' acció dels partits politichs.

La sola presencia del company Reoyo, president de la reunio, va motivar algunas escenes desagradables promogudes pels seus adversaris, y del alborot se prevagué el representant de l' autoritat pera declarar disolt el meeting.

Es una fatalitat que sent ara més necessaria que may l' unió estreta de totas las forses populars, permanesquin en continua discordia á benefici exclusiu de la reacció y del clericalisme.

PEP BULLANGA

UN MES AGITAT

(DEL LLIBRE DE MEMORIAS D' UN FRARE)

Día 1.er de Abril:

Ave María Puríssima!
Alborot, portas que 's tancan,
la policia corre...
Pero qué dimontri passa?

Día 2:

Gent cantant l' Himne de Riego,
gent cridant ¡Abaix els frares!
gent xiulant y tirant pedrás...
¡Ampárans, Jesús, ampárans!

Día 3:

Electra á Valladolid,
Electra á Guadalajara...
¡Aixís s' enfonzés l' Electra
y l' ánima que l' aguanta!

Día 4:

Acabo de llegí 'ls diaris.
¡Es una cosa qu' esglaia!
No n' hi ha ni un sol que no dugui
deu mil pestas de nosaltres.

Día 5:

Més escàndol, més xiulets,
més crits d' ¡Abaix!... ¡Verde Santa!

¿Qué fan las autoritats?
¿Per quan el guardan el sabre?

Día 6:

¡Ay ay ay ay!... Ara 'l poble
se 'n va á visitá á en Sagasta.
Si 'l del tupé se l' escolta,
laus Deo, frares á l' aygua.

Día 7:

¡Vaya si se l' ha escoltat!
Fins ha cridat: ¡Viva Espanya!
y ha promés que la nació
obtindrà lo que demana.

Día 8:

¡Jesús, María, Joseph!
¡Ay!... Lasciate ogni speranza...
La esquerda, la dreta, 'l centro,
itothon se 'ns puja á las barbas!

Día 9:

L' Urzáiz ens vol fer pagar,
en Moret ens desampara,
en Romanones ens pren
la breva de l' ensenyansa.

Día 10:

Resoltament, s' ha acabat:
tots las portas se 'ns tancan.
Llech, prepara la maleta,
hem de fugi á pas de marxa.

Día 11:

¡Adeu, deliciosa vinya!
¡Adeu, terra de las gangas!
De pais bo com aquest,
dhont ne trobarén un altre?

Día 12:

¡Calla!... Veig que no es tan fiero
el lleó com el pintaván...
Esperémnos una mica,
no convé precipitarse.

Día 13:

La nació segueix cridant
¡Mori! ¡Abaix!... Pero en Sagasta
sembla que no porta pressa.
Veyáms, calma, fraret, calma.

Día 22:

Han passat sis ó set dfas,
y 'l qu' es d' expulsió, per ara,
no més ne parla la premsa
més ó menos exaltada.

Día 23:

Tampoch res. De tant en tant
un crit, un eco que passa,
un xiquet de *Marsellesa*...
De tréurons, ni una paraula.

Día 25:

¡Oh beatitud infinita!
¡Llāstima qu' *Electra* encare
se representa algun cop
y torna á excitar las masses!

Día 29:

El govern no obra la boca,
la nació sembla que 's cansa...
¿Volst'hi jugar que al final
tindrém saynete y no drama?

Día 30:

Vaja, deséms la maleta,
parém altre cop la taula
y riguemnos del país.
¡Aqui no ha pasado nada!

C. GUMÀ

ALFRET CALDERÓN

El tribut que li fou dedicat diumenge al vespre en el menjador gran de ca'n Justin, signé digué ne en tots conceptes del valent adalt de la causa democrática, republicana y lliure-pensadora.

Els comensals, en número de una cinquantena, rendiren els honors deguts al gran mestre del periodisme, al pensador il·lustre, tan ric en idees iluminoses, als escriptor castis, qual ploma sempre obedient a l' idea encisa y maravella ab l' iman atractiva de la convicció, al polítich incorruptible modelo d' austeriorat y de conseqüència, al que ab las seves creacions admirables no aspira á cap mes profit que al bé de la patria.

Envjeables baix tots conceptes son las frasses de consideració que li siguieren tributadas pels distints comensals que á l' hora dels brindis feren us de la paraula; pero ab tot y estar inspirades en l' esperit estret de justicia y ser en sa conseqüència alta mente laudatorias, no foren bastants á corresponder als altissims mereixements del egregi anfitrió.

Ell sí que 'ns doná molt mes de lo que mereixiam llegint ab accent emocionat un inspiradissim traball, com tots els seus, teixit ab fibras del seu cor. Sol un home intel·lectual tan ric com Alfret Calderón pot pagar de aquella manera, es á dir, ab un escreix tan considerable, els honors que se li tributan.

J.

Las cas de Valldemossa es un altre que pot afegir-se al llarg català dels grans abusos autoritaris.

Ab motiu de haverse perdut una cartera ab 300 pesetas, se va denunciar el fet á la Guardia civil, fent recuare las sospitas sobre un vehí de aquell poble.

Y vels'hi aquí que ja me l' agafan, ja me l' trincan, ja me l' portan al quartel, ja me l' interrogan, y en vista de que s' nega a confessar de plà, ja me l' administran la gran pallissa del sige. El pobres plorava amargament, demandant que acabessin de matarlo, quan en això s' presenta una dona y diu:

—No cal que practiquin mes *investigacions*: ja s' ha trobat la cartera.

Y aquí tenen un vehí carregat de nafras y contusions; y aquí tenen uns guardia-civils fent tota mena d' esforços per amagar la seva hassanya, fins al extrem de qu' en lloch de posar en llibertat á la seva víctima, la mantenen detinguda pretenent posarla á disposició de l' autoritat militar per desacato.

—¿Qué 'ls ne sembla de tot això?

La Guardia Civil gosa de unas prerrogativas tan extraordinarias, qu' en molts cassos arriben a anular els drets mes imprescriptibles de la personalitat humana. Un attach á qualsevol individu del cos, ja de fet, ja de paraula queda sofme als rigors de la justicia militar. La Guardia civil es una especie de institució sagrada.

Nosaltres —ja que á tal se 'ns obliga—passarem bonament perque siga així; pero ab una condició ineludible, la de que al extrém de prerrogativas extraordinaries, corresponga una responsabilitat equivalent.

No es just que un guardia civil puga perdre á un home si se li antoixa dir que l' ha mirat malament, y que ab tota impunitat puga disoldre una manifestació pacífica á cops de sabre, ó bé omplint de verdançs el cos de un infelís innocent, que s' nega a confessar una culpa que no ha cometé.

Qui la fà que la pagui, y si es guardia civil que la pagui doble, per que quan li toca cobrarla, doble la cobra.

Fins en Nocedal, en un discurs pronunciad á Alcoy protesta de que li diguin clerical... fins en Nocedal.

Si haurà baixat el paper clericalista, que ni aquest drapayre de la reacció s' resigna á ajupirse per arreplegarlo!

El Jutjat del Nort s' ha negat á admetre la querella formulada ab motiu dels atropellos de que siguen víctimes els manifestants procedents del meeting anti clerical que tingue lloch á la Plaça de toros.

No hi ha necessitat de consignar que 'ls querellants s' han apelat per davant de l' Audiència, y si l' Audiència no basta estan decidits á acudir al Tribunal Suprem.

—¿Y si no bastés ni el Tribunal Suprem?—preguntarán vostés.

—Il·lavoras s' esperarà á la reunió de un altre tribunal qu' està probat—y l' historia de totas las revolucions ho confirma—qu' en materia d' estricta justicia no sol may dir que no, ni escorre l' bullo.

Copio y 'm faig meu l' pensament exposat per *El Motín* en les següents ratllas.

«Convé qu' en totes las localitats se firmen resolucions pero energicas exposicions demandant á las novas Corts l' expulsió de frares y jesuitas y la reducció de las cargas de culte y clero.

»Y no votar á cap candidat liberal ni republicà que no s' comprometi á traballar per aqueixa reducció y expulsió.

»Dat que no 'ns atrevim á realisar cosas mes executivas, fem aqueixa.

Son molts els bisbes que aquests dies han confeccionat ab en Sagasta. No hi ha que trencar-se l' cap per comprendre quin haurà sigut l' objecte de las talas conferencies. Sostenir á tota costa á las corporacions religiosas, á canvi de que 'ls bisbes sostinguin á tota costa á n' en Sagasta dalt del candelero. Un nou pacte semblant al del Pardo. Una nova renúncia de tots els seus antecedents. Un nou olvid de tots els seus compromisos.

Y no s' creuen que per ferli revenir la memoria bastan les quas de pansa: tractantse de 'n Sagasta son necessaries las socas dels ceps, y ben dobles y bunyagudas.

Sembra que l' rey Leopoldo de Bélgica té l' propósito d' abdicar la corona, ab l' idea de retirarse á París, encantat com està de la vida agradable que 's passa en la gran metrópoli republicana.

Al últim fins las testas coronadas reconeixen que per viure b' y á gust, no hi ha com las Repúblicas. Si y' hi reys comensan á pensar així, ¿qué pensaran els pobles?

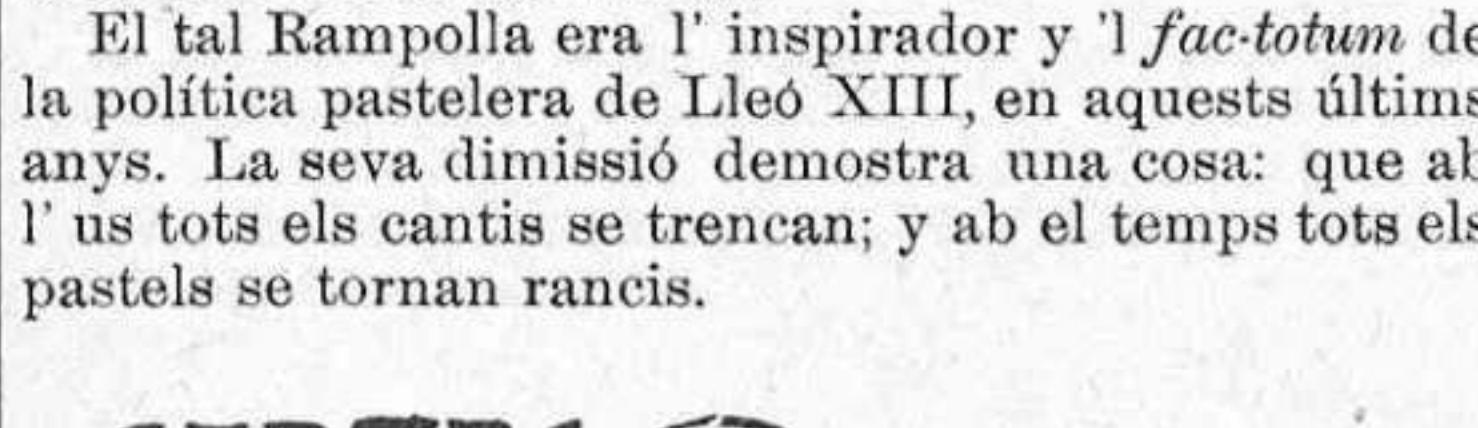
Fa dies que circula pels principals periódichs estrangers una noticia extraña. Se diu que dintre de pochs mesos se trobarán reunits a Copenhague tots els soberans d' Europa, menys el Sultán de Turquia, per iniciativa del czar Nicolau II, al objecte de convenir ab els millors medis de fer cara á los elements enemics de la societat.

¿Qué vol dir això? Senzillament que l' czar de Russia té por, y per fersela passar companya.

Pero podria succeir que al mateix temps que 'ls soberans, se reunissen els pobles, si no materialment en esperit, lo qual bastaria perque s' declaren á una majors d' edat, recabent la seva mes completa emancipació.

El Cardenal Rampolla ha ditmitit el càrrec de secretari d' Estat del Vaticà.

El tal Rampolla era l' inspirador y l' *fac-totum* de la política pastelera de Lleó XIII, en aquests últims anys. La seva dimissió demostra una cosa: que ab l' us tots els cantis se trenquen; y ab el temps tots els pastels se tornan rancis.

Mientras s' efectuava l' combarang general, va ser insultada una noya de un establecimiento situat en la carretera, sols per no ajonollar-se, no fent cas dels crits tremedosos del rabat que sense rompre la formació, deya:

—Apunteu aquella noya que ha trencat el respecte á Deu.

Ara preguntó jo:—Si li feyan mal els jonolls ¿perquè havia de ajonollar-se?

BALSARENY, 28 abril

Bonicas festas hem celebrat, animades ab la vinguda del candidat republicà Sr. Junoy, que junts amb sos acompañants, foren rebuts al toc de la *Marsellesa*, y dirigí-

ren després la paraula al poble, excitant l' entusiasme dels elements liberals y democràtics.—En canvi 'ls carboners, al sentir l' himne revolucionari,

—La civilisació... y ls canóns, els mansers y la dinamita. Perdonéu, general; la civilisació europea no 'ns fa goig. ¿A vosaltres us agrada?

—Es clar que sí.

—Pues á nosaltres nó: quedéusela.

—No obstant...

—¡Som á casa nostra!

Y torna á sentirse l' pam, pim, pum!... l' infalible argument que s' emplea als camins rals ab els viatgers que intentan defensar la bossa.

¿Ahónt s' ha vist aquest descaro de negarse á rebre les profitoses llissóns que l' Europa civilizada vol donar á la Xina?

—No voléu entrar per las vías del progrés? No voléu ser felisos? Pues ho seréu de grat ó per forsa. Si las rahóns no bastan, emplearéu els tiros; si ab els tiros no 'n hi ha prou, acudiréu al exterminio. Heu de ser felisos, y ho seréu. Per xó las nacions civilizadas han procurat anar á la Xina ben proveïdas de bayonetes, ametralladoras y barcos aco-sassats.

—¡Es que som á casa nostra!

—¡Mentida! La casa del débil es la casa de tothom. No hi ha més rahó que aquesta: el dret, el supréu dret del més fort y del més desvergonyit.

Si demà els xinos se senten poderosos y descreixen un arma que allarga deu kilòmetres y dispara doscents tiros per segón, que vinguin aquí y 's farán els amos.

Entrarán á las iglesias, expulsarán al sacerdots, y en lloc del culte de Deu y dels sants, hi establirán el del sol, de la lluna y de las estrelles.

Invasdrán las sastrerías, abolirán els figurins vients y 'ns obligarán á vestir el trajo talar, ple de dragons brodats y sargantanas de seda.

Recorrerán els camps y suprimirán els ferrocarrils.

Prohibirán el pà y declararán obligatori l' arrós. Estriparán las nostras lleys y 'ns imposarán las seves.

Y, sobre tot,—jaquí está el resum de totes las campanyas!—ens ficarán las mans á la butxaca y 'ns pendràs els diners.

Y si cridém, si protestém, si 'ns resistíem, ¡pam, pum!

Lo mateix, exactament lo mateix qu' en nom de la civilisació están fab ab ells las nacions europeas.

Ara á callar y á pendre paciencia. Per alguna cosa som els més civilisats... y 'ls més forts

Heu de donar els cents milions que l' Europa us exigeix.

Heu de deixar intervenir la recaudació de las vostres aduanas.

Heu d' obrir els vostres ports y las vostras fronteres.

Heu de perdre la fé, las costums, els hábits, lo que constitueix la vostra existència.

—¡Som á casa nostra!

—¡Qu' heu de ser!... ¡Pam, pim, pum!

FANTÁSTICH

TENEN RAHÓ

UE'l traball es la primera virtut ja ho sabém, pero ara com ara no busquin *virtuosos* en lloc, perque no 'n trobarán.

Mirin al seu alrededor, y vejin qui traballa; ningú.

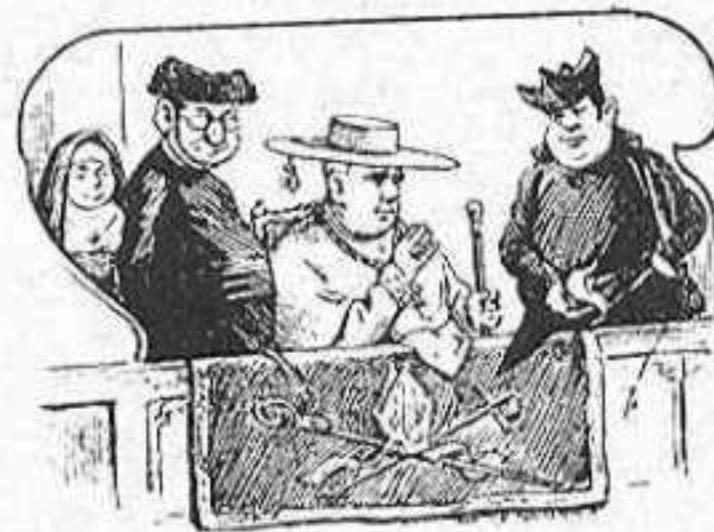
Huelga de tranyas, *huelga* de guixayres, *huelga* de consumidores de gas, *huelga* d' hortelans, *huelga* de miners... Sembla que 'n hi ha passa, tant aquí com á Fransa, tant á Alemanya com á Inglaterra.

Pero entre totes las que s' han plantejat, cap tant interessant y justificada com la *huelga* dels picadors de toros.

¡Pobres artistas! Sortir á la plassa vestits de lida y de ferro, montats en caballs esquálits que sóls lo gran sostenir-se fent miracles d' equilibri; posar-se al davant d' una fiera, per la qual enviar á un home á

UN DELS GRANS ÉXITS DE 'N MOLINÉ

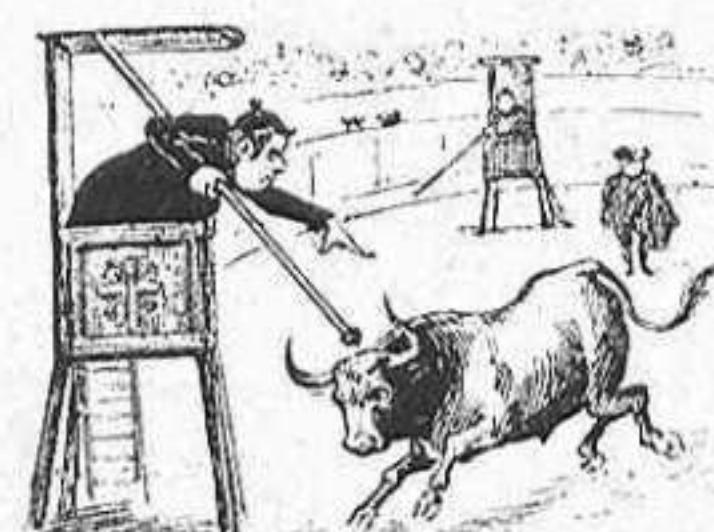
Reconciliadas la Religió y la Tauromaquia, prompte's donarán corridas de toros eclesiástiques del tenor següent:

La presidència.

Desfil de la quadrilla.

La sort de picas.

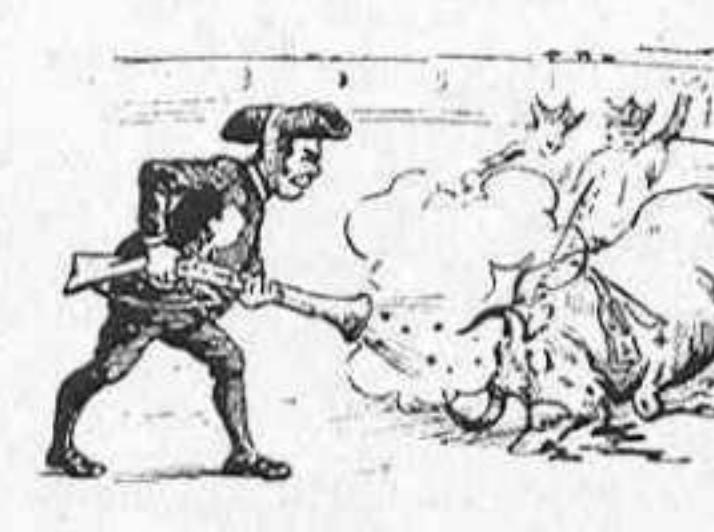
Una verónica.

Banderilles piadosas.

La sort de donar foch al toro.

L' arrastre.

LAS HUELGAS

Avants de las nou tocadas m' hi llevat com de costum, y al demàn una torradas m' hi trobat sense foch ni llum per la *huelga* de criadas.

Hi cridat á la portera perque 'm fe's alguns quefers pro la portera no hi era perque segons un m' entera estan en *huelga* els porters.

Panxabuit y renegant surto á fe'l traball que 'm toca, pero 'ls tranyas no van y haig d' anar de Gracia y Nyoca mitjà á peu mitjà caminant.

Pel camí veig que las obras y els tallers tot es parat perque fan *huelga* manobras, fusters i otherm' i fins els pobres que demanan caritat!

No puch dinar al mitjà dia, no puch pendre un trist café, perque ab aquesta manfa de l' agitació socialista ningú vol fer ré.

A cal barbó no traballan y haig de anà sense afeytar, fin las donas, que may callan, ni critican ni retallan fent la *huelga* del xarrar.

Y així arribó á la nit mort de gana y aburrit,

Els romeristas de Vilanova ho fan molt bé: celebren un àpat en obsequi del seu candidat Sr. Puig y Asper, y als postres, fixantse en el ram que adorna la taula acordan enviarlo 'zá qui diran!

Al sepulcre de D. Víctor Balaguer:

Els versos de la comèdia diuhen:
«Derramemos una lligrama
sobre la tumba de aquel
que fué nuestro amigo, y luego
nos iremos á comer.»

Pero 'ls romeristas de Vilanova ho fan millor, la lligrama la derraman quan estan ben tips.

Llegeixo:

«Ha ingressat en la presó de Bañeza (León) el rector de Matanza, Lluís Alvarez, com autor de una ferida grave inferida ab arma de foch á un vehí de dit poble.»

Es á dir á un feligrés.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

—L' arrastre.

—La sort de matar á estil de cabecilla.

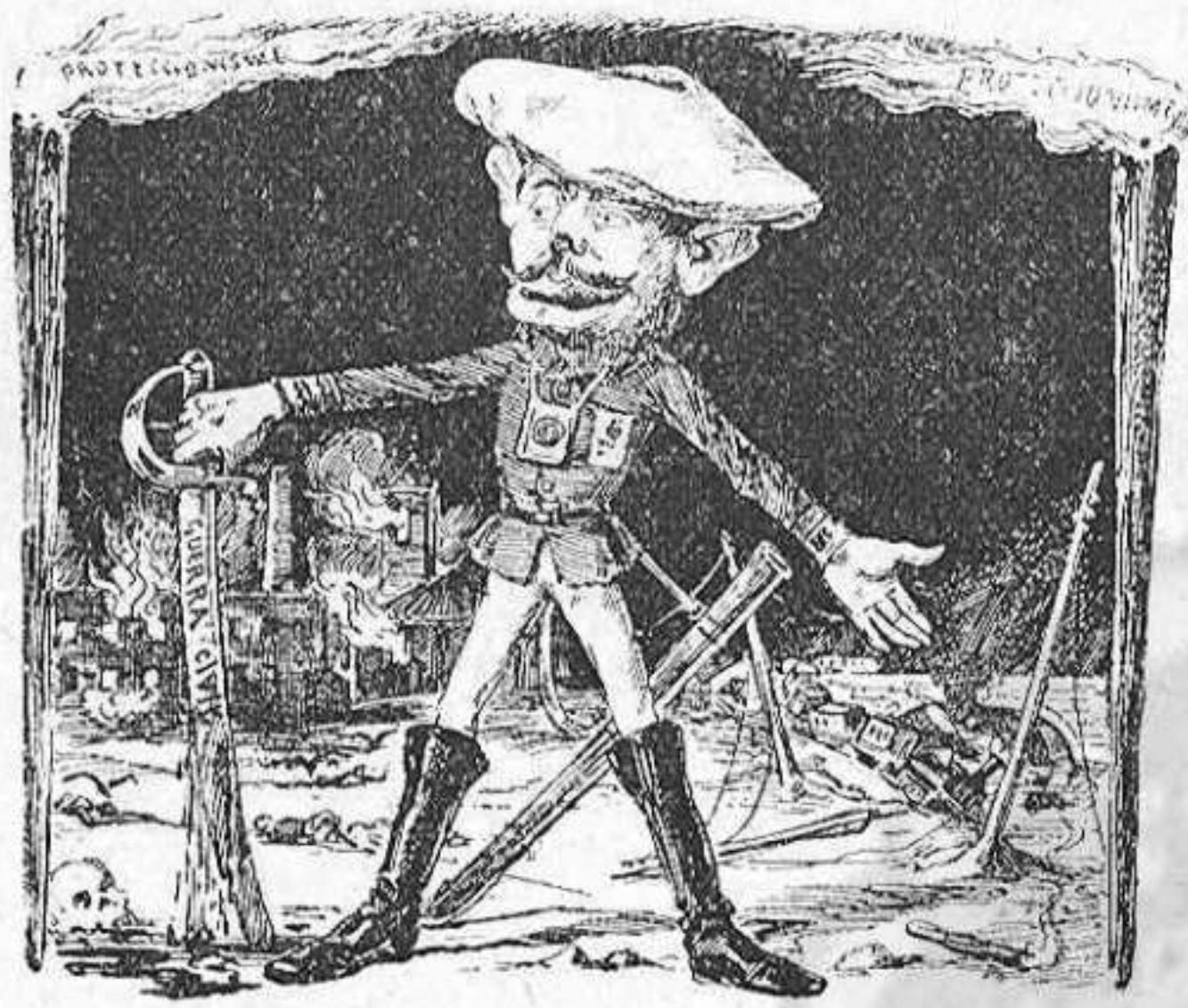
En Moliné pintor y caricaturista - Reproducciones

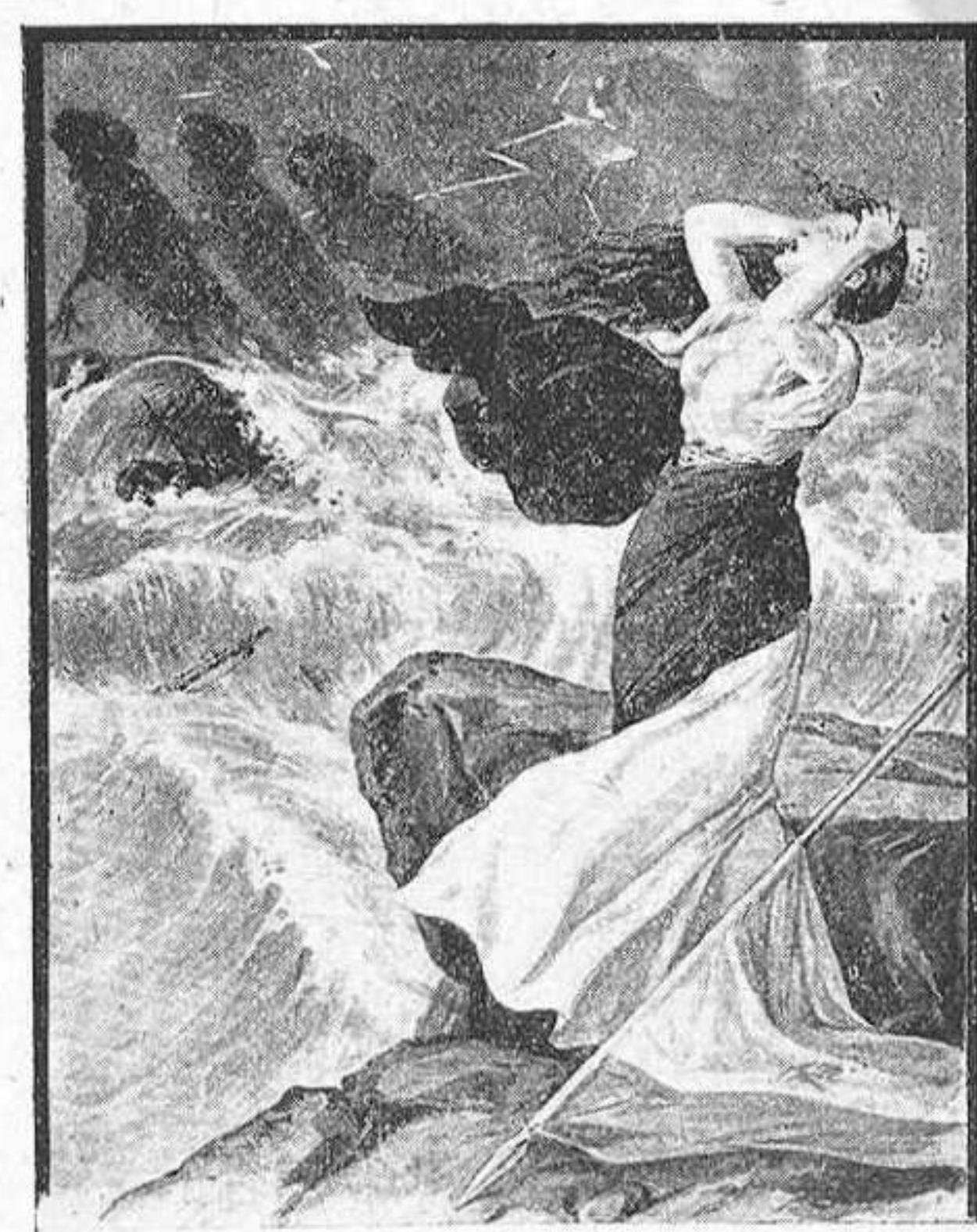
Un torero ferit, y una nació malalta.

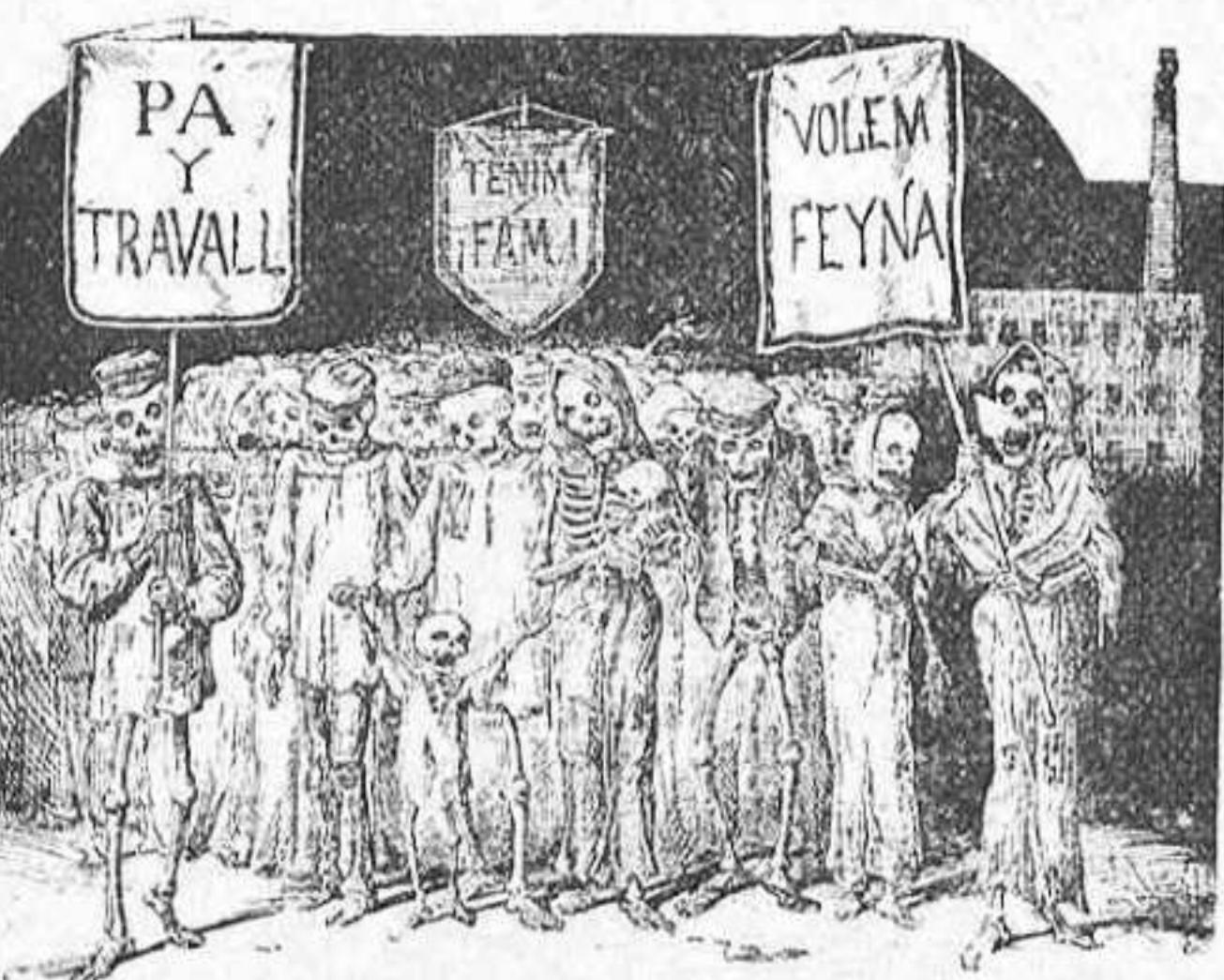
DIADAS MEMORABLES.—SANT JAUME.—Eh, company i quina diferencia entre aquest Sant Jaume y altres Sant Jaumes passats!

EL PROTECCIONISME DEL REY TANOCÀ.—«Los intereses de la industria catalana son sagrados para mí.» (Carta del Rey de las húngaras.)

EL NAUFRAGI DEL REYNA REGENT.—¡Pobres fills meus!!

DÍA DE DIFUNTOS DE 1887.—¡Miréu la vostra obra, libre-cambistas!

TRAGINERS CATALÁNS.—Quadro al oli.

¿Qué 'n treus de xiulá, infelís,
contra las ratas d' iglesia?
¿Qué 'n treus de xiular?... ¿No sabs
qu' en Sagasta no vol beure?

Al convent de las Marietas
no hi dorm cap capellá, diuhen.
¡Oh! Si alguna nit hi entrés,
jo tampoch hi dormiria.

*
«Els zulús en un bosch d' Africa
s' han menjat un frare cru.
¿Que seria molt difícil
fer vení aquí uns quants zulús?

L. WAT.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Llu-ma-ne-ra.*
- 2.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*Trista aubada.*
- 3.ª CONVERSA.—*Hilarri.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Alecover.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Qui mal té y mal se dona té dos mals.*

Han endavinat totes ó part de les solucions els caballers: Un ferestech, J. D. de Torelló, Pedro Grabiel, A. Martinet, Noys d' Hostafranchs, A. Ribas Ll., L' Incoherent, J. Jenet, Joan Bosch y Romaguera, B. Si cranc, Un escolanet de Figueras, Noy de los mostrars, Joseph Herrero, Un taper. Una víctima de la Paquita, Eduardo Tornatò, Joan Bebé, Antonio Feliu.

ENDEVINALLES

XARADA

Avuy m' ha dit en *Total*:
que *tres-dos*, sense mes tardar
demàriana la *dugas*
de la filla d' en Macià;
y que si acás li negavan
estava ben disposit
hu pegarse quatre tirs
quart tirars de cap *hu* mar.

SISKET D. PAILA

FUGAS DE CONSONANTS

I

.a .a.a.a.a

Sustituir els punts per consonants de modo que resulti el títol de un aplaudit drama castellà.

II

.a .a.a.a.a

Sustituir els punts per consonants que resulti el títol de un aplaudit sainete català.

ELECTRA-CITAT

CONVERSA
—¿Qué tal, Manel, estú tots bons á casa?
—Sí, noy: évolis ferme un favor?
—Prou, home, prou.
—Com que me'n vaig á festa major, digus á l' oncle
que m' esperi aquest vespre.
—¿Quin, l' oncle Pau?
—No, tonto, no; búscaho que ja t' ho he dit.

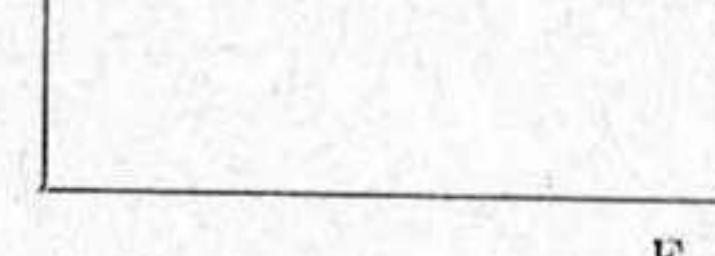
SANTIAGO C. NEGRE

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	4	5	9	3	8	2		
6	7	4	5	9	3	2		
8	7	3	2	4	5			
2	8	3	7	8				
3	2	6	7					
8	2	9						
9	5							
9								
- En las tabernas.
—Nom de dona.
—En los teatros.
—Carrera.
—Nom de home.
—En los billars.
—Part de la persona.
—Nota musical.
—Consonant.

BALTASAR CASADEMON Y PARÉS
GEROGLÍFICH COMPRIMIT

PLL K

E. CASANOVA

CORRESPONDENCIA

Caballers: Nech de Llansá, Cugullada Llansanenca, Rosita Juan, J. D. de Torelló, A. Martinet, Noys d' Hostafranchs, M. del Pich, A. Ribas Ll., Un company de la goma, I. Electra citat, Aygua clara, J. Jenet, A. Mumbríó, Català-Nista, Joan Bosch y Romaguera, M. A. Rius, Joan (a) Marzó, Mastega xinxas, Un aclaca ciutats, No manixis, Un apreta mosquits, Ayqua freda, Lo noi dels sabaterets, B. Sicran, Una víctima de la Paquita, Un nyebit á la lluna, Revente feudals, Pretabit titbit, Rafel Palau, Q. Curulla, Un ayqua y sucre, Noy de la Estació y Un ganxet: *Huelga forosa*.

Caballers: Julià Llauné, Sisquet de Reus, Noy de las mostras, J. Montbliz, J. Albertí y P., Albertet de Vilafraanca, Eduardo, Joan Bebé: Quedan admesos en classes d' esquirols.

Ciutadà: Ruy de Gorch: Rebuit l' articlet etc., etc.—Antoni Feliu: Vosté es un cantayre primaveral: sent el vert d' una manera asombrosa pero... es incorrecte.—E. Massalleras: Un sonet no es lo que vosté s' pensa: el geroglífich en vell.—E. P. Boneu: ¡Qufs epigrams més tristes! L' anagrama ja fa riure més.—Amadeo D.: Vaig volquer se atreví a tocar la violina... El violon voldrà dir. J. Gras: Pot fer tot lo que diu y encare més, si vol; á nosaltres ens té sensé cuidar.—Lluís Campanyá: Molts dels versos pecan de mal accentuats.—Joan Raventós: i/o qu' es dolent.—V. Vispra: Creurem que Vilafraanca es el país de las noyas macas; pero, per la mostra, no ho podrém dir aixís dels bons versayres.—Baltasanet de Figueras: Cap geroper se veu el gep; per això ns absensem de publicar el seu vers *A una esquerrosa*.—Un petit català: Vosté adelanta, pero, ja de creixer una mica més. No creyem en les preococatats.—Un Diplomàtic magre: Y tan magre que s' veu l' *vacio* contra claror.—E. Bosch y Viola: Ens anava mitj agradant, pero quan ha vingut allò de *dant renda solta*, hem decidit deixar-ho correr.—C. M. S. y G.: Aquest xiste asqueros de les ligas badadas ja l' han enviat dos mil siscentas vegadas.—Manel Trepat: Conté verdadera poesia domèstica y al mateix temps moltes incorrecions.—A. Gil: Hem rebut el seu dibuix, y la veritat, es molt fluix.—J. E. y A.: Aquests consonants ab el son jay! de tan mal gustet, que l' han fet a anar de pet al cove.—C. Claris, S. B. y altres: Tantas gracies, pero ja veuen que havém desistit de intentar cosas per l' istil.—Entremars y Maig: Resulta llarghi: se pot aprofitar condensant.

Imprenta de LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

HUELGA DE MESTRES DE CASAS AL PREPARARSE L' EXPOSICIÓ UNIVERSAL.—Ansia Nasí... deixeu de conversa y porteu el morter, qu' estém aterrassats y la ponra de Barcelona està empenada.

CAMBI DE TRAJE.—El ministerio responsable (quan les inclinacions germanofílles de Alfonso XIII.)

UN MORT PASSAT PER AYQUA.

ENTRE EL JAPÓ Y LA XINA.—¡Valenta surra!

FINIS HISPANIE.—Un enterró solemne.